

Somatochlora sahlbergi

tundratrollslända

Sländor

NÄRA HOTAD (NT)

Klass Insecta (egentliga insekter), Ordning Odonata (trollsländor), Familj Corduliidae (skimmer trollsländor), *Somatochlora sahlbergi* Trybom, 1889.

Beskrivning. De vuxna sländorna är mycket snarlika de närbesläktade arterna mindre glanstrollslända (*Somatochlora arctica*) och fjälltrollslända (*Somatochlora alpestris*), skiljs från dessa genom hannarnas analbihang vilka hos tundratrollsländorna har en karakteristisk vinkel.

Utbredning och status. Arten är världens nordligaste trollslända och förekommer uteslutande norr om polcirkeln, endast känd från en svensk lokal (i Torne lappmark). Påträffad i samtliga polarländer, inklusive USA och Kanada. Är troligen konkurrenssvag och skulle sannolikt drabbas negativt av en temperaturhöjning.

Ekologi. Liksom alla trollsländor är såväl larv som vuxen insekt rovlevande. Arten lever i mindre vattensamlingar och avsnörda vikar av större sjöar. De vuxna trollsländorna flyger endast vid varm väderlek. Hannarna patrullerar över vattnet, vanligtvis aldrig närmare strandlinjen än en meter.

Hot. Ett varmare klimat kan leda till ändrade konkurrensförhållanden när sydligare arter av trollsländor ökar sitt utbredningsområde norrut, något som skett under de senaste decennierna. Då tundratrollsländan endast lever i den absolut nordligaste delen av landet är detta ett möjligt hot mot arten.

Åtgärder. Typiska livsmiljöer i nordligaste Sverige bör inventeras för att generera kunskap om artens verkliga utbredning och populationsstorlek i landet. Den idag kända lokalen bör återbesökas regelbundet.

Litteratur

- Dannelid, E, Sahlén, G. & Liljeberg, G. 2008. Trollsländor i Sverige - en fälthandbok. Entomologiska föreningen i Stockholm, Naturhistoriska riksmuseet & Naturvårdsverket.
- Dijkstra, K-D. & Lewington, R. 2006. Field Guide to Dragonflies of Britain and Europe. British Wildlife Publishing, Dorset.
- Olsvik, H & Dolmen, D. 1992. Distribution, habitat, and conservation status of threatened Odonata in Norway. Fauna Norvegica, Series B. Vol. 39, no. 1, pp. 1-21.
- Sahlén, G. 1996. Sveriges Trollsländor (Odonata). 2:a uppl. Fältbiologernas förlag, Sollentuna.
- Sandhall, Å. 1987. Trollsländor i Europa. Interpublishing, Stockholm.